หลักเกณฑ์การกำหนด ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี 6 กุมภาพันธ์ 2550)

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
www.gprocurement.go.th
www.cgd.go.th

ความหมายและความสำคัญ ของ ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง

ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

www.gprocurement.go.th

ความหมาย

- **ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ** หมายถึง ราคาค่าก่อสร้างในงานก่อสร้างของทางราชการในแต่ละงาน/โครงการ ซึ่งได้จากการประเมินหรือคำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ไม่ใช่ราคามาตรฐานของงานก่อสร้าง
- เป็นราคาที่ทางราชการยอมรับ ไม่สูงจนผู้ประกอบการได้กำไรมากเกินกว่าที่ควรได้รับ และเป็นราคาที่ไม่ต่ำจนผู้ประกอบการไม่สามารถที่จะดำเนินการก่อสร้างได้

ความสำคัญของราคากลางงานก่อสร้าง

- เพื่อให้ทราบราคาค่าก่อสร้างของงานก่อสร้างที่ใกล้เคียงกับราคาค่าก่อสร้างจริงมากที่สุดในขณะนั้น เพื่อใช้อ้างอิงหรือพิจารณาราคาของผู้เสนอราคา ในการจ้างก่อสร้างของทางราชการ
- ใช้เป็นราคาเริ่มต้นในการประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
- เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อรองราคา การกำหนดค่างวดงาน การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรายการ และการตรวจติดตามผลการดำเนินงานก่อสร้างของคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้อง
- เกินกว่าครึ่งหนึ่งของวงเงินงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในแต่ละปี เป็นงบประมาณในการจ้างก่อสร้าง หากมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และควบคุมให้มีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะมีผลทำให้ลดการรั่วไหลและประหยัดงบประมาณแผ่นดินได้มากกว่าที่เป็นอยู่
- เป็นข้อมูลในการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการก่อสร้างของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ รวมทั้งเป็นข้อมูลประกอบสำหรับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับงานก่อสร้างในแต่ละงาน/โครงการ

ภาพรวมกระบวนการจัดจ้างในงานก่อสร้างของทางราชการ

(กรณีประกวดราคาหรือสอบราคา ตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535)

จัดทำ/ออกแบบโครงการ
และขออนุมัติโครงการ/งบประมาณ

ได้รับจัดสรรงบประมาณ
ปรับปรุงรายการ/แบบ

คำนวณราคากลาง

ขออนุมัติจัดจ้างก่อสร้าง
(ตามระเบียบฯ ข้อ 27,29)

ประกาศประกวดราคาหรือสอบราคา

ดำเนินการประกวดราคาหรือสอบราคา

ต่อรองราคาและทำสัญญาจ้างก่อสร้าง

(1) เหตุผลและความจำเป็น
(2) รายละเอียดการก่อสร้าง
(3) ราคากลาง
(4) วงเงินงบประมาณในการก่อสร้าง
(5) ระยะเวลาที่การก่อสร้างแล้วเสร็จ
(6) วิธีที่จะจ้างก่อสร้างพร้อมเหตุผล
(7) ข้อเสนออื่น เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการรายละเอียดการประกาศประกวดราคา หรือสอบราคา

เป็นต้น

ประกาศราคากลางไว้ในประกาศประกวดราคาหรือสอบราคา

ใช้ข้อมูลรายละเอียดจากการคำนวณราคากลางประกอบการพิจารณา

ภาพรวมกระบวนการจัดจ้างในงานก่อสร้างของทางราชการ
(กรณีประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์)

ความเป็นมาของการปรับปรุง
หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง

ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

www.gprocurement.go.th

ความเป็นมาของการปรับปรุง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

- คณะกรรมการควบคุมราคากลางในการประชุมครั้งที่ 1/2546 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2546 ได้พิจารณาเห็นว่า หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 นั้น มีรายละเอียดและองค์ประกอบของหลักเกณฑ์ในบางเรื่อง ยังขาดความสมบูรณ์ และไม่สอดคล้องตามข้อมูลข้อเท็จจริงปัจจุบัน จึงควรให้มีการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน และสร้างความเป็นธรรมให้แก่ทุกฝ่าย

- คณะกรรมการควบคุมราคากลางได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของภาครัฐ เอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ รวม 13 ท่าน โดยมอบหมายให้รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองในขณะนั้น (นายคุโณดม ธรรมาภรณ์พิลาศ) เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และให้คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาทบทวนในรายละเอียดและเสนอแนะแนวทางและวิธีการในการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ทั้งในส่วนของการคำนวณ
ค่างานต้นทุน Factor F และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักทางวิชาการ สอดคล้องตามข้อมูลข้อเท็จจริงปัจจุบัน และ

- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ โดยให้พิจารณาแนวทางในการคำนวณราคากลางที่เหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและราคาตลาด ในการจัดซื้อจัดจ้างสมควรกำหนดแนวทางให้นำราคากลางของทางราชการมาพิจารณาเปรียบเทียบกับราคาตลาดที่แท้จริง หากราคาใดต่ำกว่า ให้ใช้ราคานั้นเป็นหลัก ทั้งนี้ ได้มอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รับประเด็นดังกล่าวไปพิจารณา และหากจะต้องแก้ไขกฎระเบียบของทางราชการในส่วนที่เกี่ยวข้องประการใด ให้ดำเนินการแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรี
- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2546 รับทราบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอว่า “การกำหนดราคากลางของส่วนราชการโดยเฉพาะราคาค่าก่อสร้าง มักกำหนดสูงกว่าความเป็นจริง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประเทศต้องสูญเสียงบประมาณแผ่นดินไปเป็นจำนวนมหาศาล จึงมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรับไปพิจารณาทบทวน และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริงต่อไป”
- ในเดือนกรกฎาคม 2547 ประธานกรรมการควบคุมราคากลางมีคำสั่งเห็นชอบให้เปลี่ยนแปลงแนวทางการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จากเดิมที่ให้ปรับปรุงเฉพาะในส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Factor F) เป็น **ให้ปรับปรุงในรายละเอียดในทุกส่วนทั้งระบบ** โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างรับไปดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 และวันที่ 28 ตุลาคม 2546

- ในเดือนตุลาคม 2547 คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยมอบหมายให้ รศ. ดร. ธนิต ธงทอง เป็นประธานคณะทำงาน ให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาทบทวนในรายละเอียดและดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในทุกส่วนทั้งระบบ และคณะทำงานฯ ได้เริ่มดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2547 เป็นต้นมา

- ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2548 เห็นชอบให้พิจารณาปรับปรุงการกำหนดราคากลางรวมทั้งค่า K ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน และตลอดจนสอดคล้องกับแนวทางการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะประธานกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง รับไปประชุมพิจารณาในคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง

  คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างได้พิจารณาเห็นว่า การปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และการปรับปรุงค่า K ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการ เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2548 อยู่แล้ว ก็ให้ดำเนินการต่อไป

- คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างในการประชุมครั้งที่ 1/2549 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2549 ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยปฏิบัติงานคณะกรรมการฯ เป็นการถาวร จำนวน 2 คณะ ดังนี้
  - คณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยมอบหมายให้อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นประธานอนุกรรมการ
  - คณะอนุกรรมการกำกับนโยบายการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง โดยมอบหมายให้ ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ เป็นประธานอนุกรรมการ

พร้อมทั้ง มีมติเห็นชอบให้

1. ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการควบคุมราคากลาง ที่ 1/2546 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
2. โอนบรรดาภารกิจ และอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็น ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
3. โอนองค์ประกอบ ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ของคณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามคำสั่งคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ที่ 1/2547 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2547 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็น ภารกิจและคณะทำงานในคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

โครงสร้างคณะกรรมการ
ในการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประธานกรรมการ)

คณะกรรมการควบคุมราคากลาง (ยุบรวม)
(ปลัดกระทรวงการคลัง ประธานกรรมการ)

คณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
(อธิบดีกรมบัญชีกลาง ประธานอนุกรรมการ)

คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (ยุบ)
รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง (นายคุโณดม ธรรมาภรณ์พิลาศ) ประธานอนุกรรมการ

คณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
(รศ.ดร. ธนิต ธงทอง ประธานคณะทำงาน)

คณะทำงานย่อยปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร
(กรมโยธาธิการและผังเมือง)

คณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างและบำรุงทาง
(กรมทางหลวง)

คณะทำงานพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานฯ
(กรมชลประทาน)

- คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างในการประชุมครั้งที่ 2/2549 เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2549 ได้พิจารณาร่างหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ ซึ่งคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง คณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และคณะทำงานย่อยฯ ทั้ง 3 คณะ ได้ดำเนินการปรับปรุงและจัดทำขึ้นใหม่ทั้งระบบ แล้ว **มีมติเห็นชอบร่างหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่** และ**ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้มีผลบังคับใช้แทนหลักเกณฑ์ฯ เดิม ต่อไป**

มติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
www.gprocurement.go.th

มติคณะรัฐมนตรี 6 กุมภาพันธ์ 2550

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ลงมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามที่กระทรวงการคลัง (คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง) เสนอทั้ง 3 ข้อ ดังนี้

1. ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติหลังจากวันที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติ 30 วันทำการ

2. ณ วันที่หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่นี้ มีผลบังคับใช้

2.1 โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 (เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง) และอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ก็ให้ดำเนินการต่อไป

2.2 โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ไว้เกิน 6 เดือน และยังไม่เริ่มดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ให้คำนวณราคากลางใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่นี้

2.3 โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ไว้ไม่เกิน 6 เดือน และยังไม่เริ่มดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐเจ้าของโครงการ/งานก่อสร้างนั้น ที่จะพิจารณาให้คำนวณราคากลางใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่นี้หรือไม่

3. ให้สำนักงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ประกอบการพิจารณาจัดสรรหรือตั้งงบประมาณสำหรับโครงการ/งานก่อสร้างของทางราชการ

ประเด็นเงื่อนไขตามมติคณะรัฐมนตรี 6 กุมภาพันธ์ 2550

- วันที่มีผลบังคับใช้ — 21 มีนาคม 2550
- อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง — หมายถึงได้มีการประกาศประกวดราคา สอบราคา หรือประกาศร่าง TOR (กรณีการประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์) แล้ว
- ระยะเวลา 6 เดือน — ให้นับตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2550 ย้อยหลังไป 6 เดือน (180 วัน) เป็น วันที่ 22 กันยายน 2549
- หลักเกณฑ์ฯ เดิม — หมายถึงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544

- สรุปประเด็นเงื่อนไขตามมติคณะรัฐมนตรี 6 กุมภาพันธ์ 2550

1. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 21 มีนาคม 2550 เป็นต้นไป
2. ณ วันที่ 21 มีนาคม 2550 โครงการ/งานก่อสร้างใด คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์ฯ เดิม และได้ประกาศประกวดราคา สอบราคา หรือประกาศร่าง TOR แล้ว ให้ดำเนินการต่อไป
3. ณ วันที่ 21 มีนาคม 2550 โครงการ/งานก่อสร้างใด คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์ฯ เดิม ไว้ก่อนวันที่ 22 กันยายน 2549 และยังไม่ประกาศประกวดราคา สอบราคา หรือประกาศร่าง TOR ให้คำนวณราคากลางใหม่ โดยใช้หลักเกณฑ์ฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550
4. ณ วันที่ 21 มีนาคม 2550 โครงการ/งานก่อสร้างใด คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์ฯ เดิม ในระหว่างวันที่ 22 กันยายน 2549 – 20 มีนาคม 2550 และยังไม่ประกาศประกวดราคา สอบราคา หรือประกาศร่าง TOR ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐเจ้าของโครงการ/งานก่อสร้าง ที่จะพิจารณาให้คำนวณราคากลางใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์ฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 หรือไม่

หลักเกณฑ์
การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

(ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550)

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง

ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

www.gprocurement.go.th

เอกสารประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
(ปรับปรุงใหม่)

- หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (ปรับปรุงใหม่) มีเอกสารประกอบหลักเกณฑ์ฯ 4 เล่ม ดังนี้

1. มติคณะรัฐมนตรี แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
2. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร
3. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
4. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

- เอกสารประกอบทั้ง 4 เล่มดังกล่าว ยังได้จัดทำไว้ในรูปของ CD-ROM จำนวน 1 แผ่น ด้วย

ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์

- หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ได้จำแนกงานก่อสร้างของทางราชการ เป็น 3 ประเภท ได้แก่ งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำหลักเกณฑ์ไปปรับใช้ให้ถูกต้องและตรงตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางของงานก่อสร้างแต่ละประเภท จึงได้กำหนดความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างดังกล่าว ไว้เพื่อเป็นกรอบสำหรับการพิจารณา ด้วย
- รายละเอียดของความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้าง มีรายละเอียดอยู่ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทางฯ งานก่อสร้างชลประทาน

หลักเกณฑ์การคำนวณ

หลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost)

- หลักเกณฑ์การถอดแบบคำนวณราคากลาง
- รายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost)

- ค่าอำนวยการ ดอกเบี้ย กำไร และภาษี ซึ่งได้จัดทำไว้ในรูปของตารางสำเร็จรูป เรียกว่า ตาราง Factor F

การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง

- วิธีการสรุปรวมค่าก่อสร้างทั้งหมดเป็นราคากลาง

แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ

- เป็นข้อบังคับ แนวทางและวิธีปฏิบัติเพื่อให้มีการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไปใช้ปฏิบัติอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

หลักเกณฑ์
การคำนวณค่างานต้นทุน

หลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost)

- การคำนวณค่างานต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางตรง (Direct Cost) กำหนดให้ใช้วิธีการถอดแบบฯ เพื่อสำรวจและกำหนดรายการรวมทั้งปริมาณงาน วัสดุ และแรงงาน ที่ต้องใช้ในการก่อสร้างทั้งหมด แล้วนำมาคำนวณกับรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งได้แก่ ราคาวัสดุ ค่าขนส่งวัสดุ ค่าแรงงานฯ ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา และ/หรืออัตราราคางานต่อหน่วย โดยยังไม่รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (ค่าอำนวยการ ดอกเบี้ย กำไร และภาษี)

- ในการคำนวณค่างานต้นทุน แยกพิจารณาได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การถอดแบบคำนวณราคากลาง ประกอบด้วย
    - การถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร
    - การถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
    - การถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน
2. รายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุน

หลักเกณฑ์การถอดแบบคำนวณราคากลาง

งานก่อสร้างอาคาร

- บัญชีแสดงปริมาณเนื้องาน ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน
- หลักเกณฑ์การคำนวณหาปริมาณงานและวัสดุ
- มาตรฐานการวัด หลักเกณฑ์การเผื่อ การหาปริมาณวัสดุมวลรวม และข้อมูลประกอบการถอดแบบอื่น ๆ
- แบบสรุปค่าก่อสร้างเบื้องต้น

งานก่อสร้างทางฯ

- บัญชีแสดงรายการก่อสร้างในงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
- หลักเกณฑ์การประเมินราคาต้นทุนของงานก่อสร้างรายการต่าง ๆ
- หลักเกณฑ์การถอดแบบและคำนวณปริมาณวัสดุ
- ข้อมูลปริมาณวัสดุสำหรับงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม

งานก่อสร้างชลประทาน

- บัญชีแสดงรายละเอียดลักษณะและขอบเขตงานของงานก่อสร้างชลประทาน
- หลักเกณฑ์การคำนวณราคางานต้นทุนต่อหน่วย
- หลักเกณฑ์การถอดแบบคำนวณปริมาณงาน

รายละเอียดประกอบการคำนวณฯ

1. ราคาวัสดุก่อสร้าง
2. ค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง
3. ค่าแรงงานฯ
4. ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร
5. อัตราราคางานต่อหน่วยสำหรับงานก่อสร้างชลประทาน
   - อัตราราคางานดิน
   - อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและระเบิดหิน
   - อัตราราคางานต่อหน่วยอื่น ๆ

ค่าใช้จ่าย
ในการดำเนินงานก่อสร้าง
(Factor F)

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost)

- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) จำแนกเป็น 4 หมวด ได้แก่ ค่าอำนวยการ ค่าดอกเบี้ย กำไร และ ภาษี
- เพื่อความสะดวกและคล่องตัวต่อการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ ได้กำหนดค่าใช้จ่ายทั้ง 4 หมวดดังกล่าว ไว้ในรูปของตารางสำเร็จรูป เรียกว่า ตาราง Factor F รวม 3 ตาราง ดังนี้
  - ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร สำหรับงานก่อสร้างอาคาร
  - ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง สำหรับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน
  - ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม สำหรับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน

Factor F

Factor F หมายถึง สัดส่วนของค่างานต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการ

ดำเนินงานก่อสร้าง อันประกอบด้วย ค่าอำนวยการ

ค่าดอกเบี้ย กำไร และ ภาษี ซึ่งได้กำหนดไว้เป็น

Factor F = (ค่างานต้นทุน = 1) + (ค่าอำนวยการ+ดอกเบี้ย+กำไร+ภาษี)/100

= 1.xxxx

เช่น = 1.2744 หมายถึง ค่างานต้นทุน = 1 หน่วย จะประกอบด้วย

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง = .2744 หน่วย เป็นต้น

โครงสร้างของ Factor F

งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม

ค่าอำนวยการ

ดอกเบี้ย

-อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ร้อยละ 8 ต่อปี

กำไร

- กำไรเชิงธุรกิจ ในอัตรา 3.5 - 5.5 ของค่างานต้นทุน

ภาษี

- ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ร้อยละ 7

Factor F งานก่อสร้างอาคาร

- หมวดค่าใช้จ่ายในขั้นตอนการประกวดราคาและทำสัญญา
- หมวดค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน
- หมวดค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการดำเนินงานก่อสร้าง
- หมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารความเสี่ยง

Factor F งานก่อสร้างทาง และ Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม

- หมวดค่าใช้จ่ายในขั้นตอนการประกวดราคาและทำสัญญา
- หมวดค่าใช้จ่ายสำนักงานสนาม ที่พักเจ้าหน้าที่ และยานพาหนะ
- หมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุลากรและสำนักงานใหญ่
- หมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารความเสี่ยง

หลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F

การใช้ตาราง Factor F ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F ดังนี้

1. กรณีค่างานต้นทุนอยู่ระหว่างช่วงของค่างานต้นทุนที่กำหนด ให้เทียบอัตราส่วนเพื่อหาค่า Factor F หรือใช้สูตรดังต่อไปนี้

ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน A = D-{(D-E)×(A-B)/(C-B)}

เมื่อ ต้องการหาค่า Factor F ของค่างานต้นทุน = A บาท

ค่างานต้นทุนในช่วงนั้นที่ต่ำกว่า A = B บาท

ค่างานต้นทุนในช่วงนั้นที่สูงกว่า A = C บาท

ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน B = D

ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน C = E

2. กรณีของงานก่อสร้างอาคารและโครงการ/งานก่อสร้างนั้น เป็นสัญญาเดียว ให้รวมค่างานต้นทุนของงานก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างรวมทั้งส่วนประกอบอื่น ๆ ก่อนหาค่า Factor F ส่วนงานครุภัณฑ์สั่งซื้อหรือจัดซื้อให้แยกค่างานไปคำนวณภาษีต่างหาก

3. งานสะพานและ/หรือท่อเหลี่ยม ทางแยกต่างระดับที่อยู่ในงานก่อสร้างทาง ให้แยกค่างานต้นทุนและใช้ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม

4. กรณีพื้นที่ก่อสร้างในงานก่อสร้างทางอยู่ในพื้นที่ฝนตกชุกตามจังหวัดที่กำหนด ให้ใช้ค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง ในช่อง “Factor F ฝนชุก 1” หรือ ช่อง “Factor F ฝนชุก 2” ดังนี้

   4.1 ใช้ค่า Factor F ช่อง “Factor F ฝนชุก 1” สำหรับงานก่อสร้างในจังหวัดจันทบุรี ชุมพร เชียงราย ตรัง นครพนม นครศรีธรรมราช ปราจีนบุรี ปัตตานี พัทลุง สงขลา สตูล สุราษฎร์ธานี และ/หรือ หนองคาย.

   4.2 ใช้ค่า Factor F ช่อง “Factor F ฝนชุก 2” สำหรับงานก่อสร้างในจังหวัดตราด นราธิวาส พังงา ภูเก็ต ยะลา และ/หรือ ระนอง.

5. ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร และตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ไม่มีการคิด Factor F กรณีฝนตกชุก

6. ตาราง Factor F นี้ ใช้ได้กับค่าน้ำมันเชื้อเพลิงทุกราคา แต่จะแปรเปลี่ยนตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราการจ่ายเงินล่วงหน้า อัตราการหักเงินประกันผลงาน และอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

7. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นค่าเฉลี่ยของอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำในการกู้สำหรับลูกค้าชั้นดี (MLR) ของธนาคารขนาดใหญ่ อย่างน้อย 3 ธนาคาร ซึ่งกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เป็นผู้กำหนดและประกาศทุกต้นปีงบประมาณ (เดือนตุลาคมของทุกปี) และระหว่างปีงบประมาณหากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยฯ เปลี่ยนแปลงถึงร้อยละ 1

8. กรณีใช้เงินกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระภาษี ทั้ง 100% ให้ใช้ค่า Factor F ในช่อง “รวมในรูป Factor” (ที่ยังไม่รวม VAT)

9. กรณีใช้เงินกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระภาษี และมีเงินงบประมาณสมทบ ให้ใช้ค่า Factor F สำหรับกรณีเงินกู้หรือจากแหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระภาษี และเงินงบประมาณตามสัดส่วน

การคำนวณหาค่า Factor F ที่อยู่ระหว่างช่วงของค่างานต้นทุน (โดยวิธีใช้สูตร)

ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน A = D - ((D-E) * (A-B) / (C-B))

เมื่อ A = ค่างานต้นทุนที่ต้องการหาค่า Factor F

B = ค่างานต้นทุนขั้นต่ำในช่วงที่ A อยู่

C = ค่างานต้นทุนขั้นสูงในช่วงที่ A อยู่

D = ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน B

E = ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน C

- กรณีงานก่อสร้างอาคาร ถอดแบบคำนวณค่างานต้นทุนได้ 128,650,920 บาท เงินล่วงหน้าจ่าย 10% เงินประกันผลงานหัก 5% และอัตราดอกเบี้ย 8%

  = 1.1922 - ((1.1922 - 1.1918) * (128,650,920 - 100,000,000) / (150,000,000 - 100,000,000))

  = 1.1922– (0.0004 * (28,650,920/50,000,000))

  = 1.1922 – (0.0004 *0.5730184) = 1.1922 - 0.00022920736

  = 1.19197079264 = 1.1920

การหาค่า Factor F
กรณีการใช้เงินกู้และมีเงินงบประมาณสมทบ

กรณีของงานก่อสร้างทาง ถอดแบบคำนวณค่างานต้นทุนได้ 450 ล้านบาท โครงการนี้ใช้เงินกู้ 60% และมีเงินงบประมาณสมทบ 40% กำหนดเงินประกันผลงานหัก 10% เงินล่วง หน้าจ่าย 10% อัตราดอกเบี้ย 8% ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% และไม่มีกรณีฝนตกชุก

- กรณีของเงินกู้ : ค่างานต้นทุน 450 ล้านบาท
  ค่า Factor F งานก่อสร้างทาง ในช่อง รวมในรูป Factor = 1.0720
- กรณีของเงินงบประมาณ : ค่างานต้นทุน 450 ล้านบาท
  ค่า Factor F งานก่อสร้างทาง ในช่อง Factor F = 1.1471
- หาค่า Factor F ที่ใช้คำนวณราคากลาง

  = (1.0720 * 60/100) + (1.1471 * 40/100) = 0.6432 + 0.45884

  = 1.10204

  = 1.1020

การใช้ตาราง Factor F
สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

เนื่องจากงานก่อสร้างชลประทานมีลักษณะงาน วิธีการทำงาน และวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างมีลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม จึงกำหนดให้ใช้ตาราง Factor F เช่นเดียวกับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) งานก่อสร้างอาคารชลประทานขนาดใหญ่ ที่แยกรายการเป็นงานย่อยในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ.) เฉพาะงานคอนกรีตทุกประเภท งานเหล็กเสริมคอนกรีต และงานวัสดุรอยต่อคอนกรีตทุกชนิด และงานก่อสร้างอาคารชลประทานที่กำหนดหน่วยในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ.) เป็น 1 แห่ง ให้ใช้ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม

(2) งานคอนกรีตดาด และงานก่อสร้างชลประทานอื่น ๆ นอกเหนือจากข้อ (1) ให้ใช้ ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง

การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง

การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง

- เป็นการนำค่างานต้นทุน (Direct Cost) มาคำนวณรวมกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) ซึ่งได้จัดทำไว้ในรูปของตาราง Factor F และค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องมี ได้เป็นราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งสามารถสรุปเป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปได้ ดังนี้

- กรณีของงานก่อสร้างอาคาร

  ราคากลาง = (ค่างานต้นทุน × Factor F) + ผลรวมค่าครุภัณฑ์สั่งซื้อหรือจัดซื้อซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว + ผลรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้ว

- กรณีของงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน

  ราคากลาง = $\sum$(ค่างานต้นทุนของแต่ละรายการก่อสร้าง × Factor F)

  สำหรับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ที่มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

  ราคากลาง = $\sum$(ค่างานต้นทุนของแต่ละรายการก่อสร้าง × Factor F ซึ่งคำนวณรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ไว้แล้ว)

ทุกประเภทงานก่อสร้างได้กำหนดให้มีแบบฟอร์มสรุปการคำนวณราคากลางเพื่อให้ใช้เป็นแนวทางเดียวกันด้วย

ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

- **ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามข้อกำหนดและตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่างานสนับสนุน (Construction General Support) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับกรรมวิธีเฉพาะหรืออุปกรณ์พิเศษสำหรับการก่อสร้าง และหมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องมี *ตัวอย่างเช่น*
  - *ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการกำหนดให้ต้องจัดหาที่พักและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้ควบคุมงานในงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม*
  - *ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ Tower Crane ในกรณีของการก่อสร้างอาคารสูง*
  - *การกำหนดให้ใช้นั่งร้านและการรักษาความปลอดภัยต่อคนงานก่อสร้างตามกฎหมายแรงงาน*
  - *การทำ Bench Mark สำหรับตรวจเช็คระดับมาตรฐาน*
  - *การจัดทำระบบป้องกันฝุ่นตามข้อบังคับ*
  - *การทำระบบป้องกันดินพัง*
  - *ค่าใช้จ่ายกรณีไม่อนุญาตให้คนงานพักในบริเวณที่ก่อสร้าง (ค่าพาหนะไป-กลับที่พัก)*
  - *การทดสอบการทรุดตัวของอาคารขณะก่อสร้างเป็นระยะ ๆ*
  - *การทำอาคารบางส่วนให้แล้วเสร็จเพื่อเข้าไปใช้สอยก่อนเสร็จทั้งโครงการ*

  เป็นต้น

รายละเอียดการสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง งานก่อสร้างอาคาร

1. กรณีไม่มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

ราคากลาง = (ค่างานต้นทุน x ค่า Factor F) + ผลรวมค่าครุภัณฑ์สั่งซื้อหรือจัดซื้อซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว

2. กรณีมีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

ราคากลาง = (ค่างานต้นทุน x Factor F) + ผลรวมค่าครุภัณฑ์สั่งซื้อหรือจัดซื้อซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว + ผลรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้ว

3. แบบฟอร์มสรุปการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

ในการสรุปและจัดทำเอกสารการคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างอาคาร ได้กำหนดแบบฟอร์มเพื่อให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้ใช้ รวม 6 แบบฟอร์ม ดังนี้

- แบบ ปร. 1 : ใช้แสดงรายการ ปริมาณงาน และวัสดุก่อสร้างทั่วไป ที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานคอนกรีต
  งานไม้แบบ งานไม้ค้ำยัน งานเหล็กเสริมคอนกรีต และงานไม้
- แบบ ปร. 2 : ใช้แสดงรายการและปริมาณ เฉพาะงานคอนกรีต งานไม้แบบ งานไม้ค้ำยัน และงาน
  เหล็กเสริมคอนกรีต
- แบบ ปร. 3 : ใช้แสดงรายการและปริมาณเฉพาะปริมาณงานไม้
- แบบ ปร. 4 : ใช้แสดงรายการ ปริมาณงาน ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน สำหรับรายการงานก่อสร้าง
  ต่าง ๆ ตามที่แสดงไว้ในแบบ ปร.1, ปร.2 และ ปร.3 โดยนำยอดรวมมาแสดงไว้ในแบบ
  ปร.4 นี้ โดยจัดเรียงตามลำดับกลุ่มงานและรายการงานก่อสร้างต่าง ๆ

แบบฟอร์ม

ปร. 4 จึงเป็นแบบฟอร์มที่รวมรายการ ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน ทั้งหมด ที่ต้องใช้ใน

รายละเอียดการสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม

1. กรณีไม่มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

1. คำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย และค่างานต้นทุนรวม สำหรับแต่ละรายการก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่างานต้นทุนงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
2. รวมค่างานต้นทุนของทุกรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทงานก่อสร้างทาง แล้วนำไปเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง และรวมค่างานต้นทุนของทุกรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม แล้วนำไปเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม
3. นำค่า Factor F ของงานก่อสร้างประเภทงานก่อสร้างทาง ไปคูณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างทาง จะได้ราคากลางต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างทาง
4. นำค่า Factor F ของงานก่อสร้างประเภทงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ไปคูณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างสะพาน และท่อเหลี่ยม จะได้ราคากลางต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม
5. ในแต่ละรายการก่อสร้าง ให้นำราคากลางต่อหน่วยไปคูณปริมาณงาน จะได้ราคากลางของแต่ละรายการก่อสร้าง
6. รวมราคากลางของทุกรายการก่อสร้าง จะได้ราคากลางงานก่อสร้างทั้งโครงการ

2. กรณีมีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

1. คำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย และค่างานต้นทุนรวมสำหรับแต่ละรายการก่อสร้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่างานต้นทุน
2. รวมค่างานต้นทุนของทุกรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทงานก่อสร้างทาง แล้วนำไปเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง และรวมค่างานต้นทุนของทุกรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม แล้วนำไปเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม
3. คำนวณรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ทุกรายการ
4. หาค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ และทำให้อยู่ในรูป Factor (Factor F ค่าใช้จ่ายพิเศษฯ) ดังนี้

   = 1 + [(ผลรวมใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ) / (ค่างานต้นทุนรวมทุกรายการในประเภทงานก่อสร้างทาง X ค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างทาง) + (ค่างานต้นทุนรวมทุกรายการในประเภทงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม X ค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม)]
5. นำค่า Factor F ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ไปคูณค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างทาง และค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม จะได้ค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างทาง และค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ซึ่งรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ แล้ว
6. นำค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างทางที่รวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ แล้ว ไปคูณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างทาง จะได้ราคากลางต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างทาง
7. นำค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยมที่รวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ แล้ว ไปคูณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม จะได้ราคากลางต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม
8. ในแต่ละรายการก่อสร้าง ให้นำราคากลางต่อหน่วยไปคูณปริมาณงาน จะได้ราคากลางของแต่ละรายการก่อสร้าง
9. รวมราคากลางของทุกรายการก่อสร้าง จะได้ราคา กลางงานก่อสร้างทั้งโครงการ ซึ่งรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไว้ด้วยแล้ว

3. แบบฟอร์มสรุปการคำนวณ ราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม

- ได้กำหนดให้มีแบบฟอร์มสรุปการคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม (แบบประเมินราคางานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม) เพื่ออำนวยความสะดวกและให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้ใช้ประกอบการคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ด้วย

รายละเอียดการสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง งานก่อสร้างชลประทาน

1. กรณีไม่มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

1. คำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย และค่างานต้นทุนรวมสำหรับแต่ละรายการก่อสร้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย
2. รวมค่างานต้นทุนรวมของทุกรายการก่อสร้าง แล้วนำไปเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง และตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม จะได้ค่า Factor F เป็น 2 ค่า คือ ค่า Factor F กรณีของงานก่อสร้างทาง และค่า Factor F กรณีของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม
3. นำค่า Factor F กรณีของงานก่อสร้างทาง ไปคูณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่กำหนดให้ใช้ Factor F งานก่อสร้างทาง และนำค่า Factor F กรณีของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ไปคูณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่กำหนดให้ใช้ Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม จะได้ราคาค่าก่อสร้างต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้าง
4. ในแต่ละรายการก่อสร้าง ให้นำราคาค่าก่อสร้างต่อหน่วยไปคูณปริมาณงาน จะได้ราคาค่าก่อสร้าง (ราคากลาง) ของแต่ละรายการก่อสร้าง
5. รวมราคาค่าก่อสร้าง (ราคากลาง) ของทุกรายการก่อสร้าง จะได้ราคากลางงานก่อสร้างชลประทานทั้งโครงการ

2. กรณีมีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

- หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ไม่ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการสรุปค่าก่อสร้างในกรณีที่มีค่าใช้จ่าย
พิเศษตามข้อกำหนด

3. แบบฟอร์มสรุปการคำนวณ ราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

- ได้กำหนดให้มีแบบฟอร์มสรุปการคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างชลประทาน (แบบสรุปราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน) เพื่ออำนวยความสะดวกและให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้ใช้ประกอบการคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างชลประทาน ด้วย

แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ
หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
www.gprocurement.go.th

แนวทางและวิธีปฏิบัติ
เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

- เป็นข้อกำหนด แนวทาง และวิธีปฏิบัติเพื่อให้มีการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
- ประกอบด้วยแนวทางและวิธีปฏิบัติ รวม 16 ประการ ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ขอบเขตการใช้บังคับ
2. การกำหนดให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างฉบับนี้ แทนหลักเกณฑ์ฯ ที่มีอยู่เดิม
3. ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์
4. แนวทางในการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ไปใช้กับงานก่อสร้างอื่น
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง
6. บทบาทของกระทรวงพาณิชย์ ในการกำหนดราคาค่าวัสดุก่อสร้าง
7. ข้อกำหนดในการปรับปรุงค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา อัตราราคางานดิน และอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน
8. ข้อกำหนดในการปรับปรุงบัญชีอัตราค่าแรงงานฯ

9. ข้อกำหนดและการประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ .
10. ข้อกำหนดในการประกาศเปลี่ยนแปลงภาษีมูลค่าเพิ่ม .
11. แนวทางปฏิบัติในการแบ่งงวดงาน การจ่ายเงิน และการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานก่อสร้าง .
12. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกแบบก่อสร้าง .
13. การแต่งตั้ง องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง.
14. แนวทางปฏิบัติกรณีมีการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง .
15. ข้อกำหนดในการประกาศและเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้าง .
16. อำนาจหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานกลาง (กรมบัญชีกลาง) ในการกำกับดูแลการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ .

ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับวงเงินค่าก่อสร้างขั้นต่ำสำหรับใช้กับหลักเกณฑ์ฯ และเรื่องการต่อรองราคา

สรุปประเด็นการปรับปรุง
หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
www.gprocurement.go.th

สาระสำคัญของการปรับปรุง ในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุน

1. ในส่วนของบัญชีแสดงรายการก่อสร้างของงานก่อสร้างทั้ง 3 ประเภท ได้มีการพิจารณาทบทวน ปรับปรุง และเพิ่มเติมรายการก่อสร้าง ให้สอดคล้องตามข้อมูล ข้อเท็จจริง และสภาวการณ์และเทคโนโลยีด้านการก่อสร้างปัจจุบัน โดยได้จัดเรียงลำดับแยกไว้เป็นแต่ละกลุ่มงานที่ชัดเจน ทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วต่อการนำไปใช้เป็นแม่แบบและแนวทางประกอบการพิจารณาถอดแบบฯ เพื่อกำหนดรายการก่อสร้าง
2. ได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่างานสำหรับงานก่อสร้างรายการต่าง ๆ ตามข้อ 1. ให้สอดคล้องกับการปรับปรุงและเพิ่มเติมรายการก่อสร้าง และข้อมูลและค่าดำเนินการที่เป็นปัจจุบัน
3. ในส่วนของการกำหนดปริมาณงาน วัสดุ และแรงงาน สำหรับงานก่อสร้างรายการต่าง ๆ ได้มีการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ หลักเกณฑ์การเผื่อ มาตรฐานการวัด หน่วยการวัด และข้อมูลประกอบอื่น ๆ ให้มีความชัดเจน มีความเป็นมาตรฐาน เป็นไปตามหลักทางวิชาการ และสอดคล้องตามข้อมูลและเทคโนโลยีด้านการก่อสร้างปัจจุบัน
4. ในส่วนของงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน ได้มีการสำรวจ รวบรวมข้อมูล ปรับปรุงราคาและอัตราการทำงานของเครื่องจักร รวมทั้งได้จัดทำรายละเอียดการคำนวณค่าดำเนินการและค่างาน (Operating Cost) ที่สอดคล้องตามข้อมูลและราคาค่าเครื่องจักรที่เป็นปัจจุบัน เพื่อประกอบการกำหนดหลักเกณฑ์และคำนวณค่างานต่อหน่วยสำหรับงานก่อสร้างรายการต่าง ๆ ด้วย
5. ในส่วนของราคาวัสดุ ได้มีการพิจารณาและปรับปรุงแนวทางและวิธีปฏิบัติให้มีความชัดเจนและรัดกุมยิ่งขึ้น *(รายละเอียดได้กำหนดไว้ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง)*

6. ค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ได้มีการสำรวจรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้ปรับปรุงอัตราค่ารถบรรทุกและอัตราการทำงานที่เป็นปัจจุบัน และได้แยกค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างออกจาก Operating Cost งานก่อสร้างทางฯ มาจัดทำเป็นตารางและหลักเกณฑ์ในการคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง โดยในชั้นแรกได้กำหนดตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างไว้ตั้งแต่ระดับราคาน้ำมันดีเซล 15.00-39.99 บาทต่อลิตร จำแนกเป็นกรณีรถบรรทุก 6 ล้อ 10 ล้อ และ 10 ล้อมีลากพ่วง

7. ค่าแรงงานฯ ได้มีการสำรวจ รวบรวมข้อมูล กำหนดหลักเกณฑ์ และจัดทำบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างขึ้นใหม่ *(หลักเกณฑ์ฯ เดิม กำหนดให้ใช้บัญชีค่าแรงงานฯ ตามที่สำนักงบประมาณกำหนด)*.

8. ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา ได้มีการปรับปรุงและจัดทำขึ้นใหม่ ประกอบด้วย ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรสำหรับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม รวม 20 รายการ โดยในชั้นแรกได้จัดทำตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาดังกล่าว ไว้ที่ระดับราคาน้ำมันดีเซล 15.00-39.99 บาท/ลิตร

9. อัตราราคางานดินสำหรับงานก่อสร้างชลประทาน ได้มีการปรับปรุงและจัดทำขึ้นใหม่ ประกอบด้วย อัตราราคาต่อหน่วยงานดิน รวม 13 รายการ โดยในชั้นแรกได้จัดทำตารางอัตราราคางานดินดังกล่าว ไว้ที่ระดับราคาน้ำมันดีเซล 15.00-39.99 บาท/ลิตร.

10. อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหินสำหรับงานก่อสร้างชลประทาน ได้ปรับปรุงและจัดทำขึ้นใหม่ โดยกำหนดไว้เป็นตารางที่สอดคล้องตามราคาค่าน้ำมัน ประกอบด้วย อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน รวม 12 รายการ โดยในชั้นแรกได้จัดทำตารางอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหินดังกล่าว ไว้ที่ระดับราคาน้ำมันดีเซล 15.00-39.99 บาท/ลิตร *(หลักเกณฑ์ฯ เดิม กำหนดไว้เป็นตารางคงที่ตารางเดียวโดยไม่กำหนดให้ผันแปรตามราคาค่าน้ำมัน)*.

สาระสำคัญของการปรับปรุง ในส่วนของ Factor F

1. ได้พิจารณาทบทวนในรายละเอียดของตาราง Factor F ทั้งระบบ ทั้งในส่วนของโครงสร้าง องค์ประกอบ การกำหนดค่า และสูตรการคำนวณต่าง ๆ ให้มีความถูกต้อง และสอดคล้องตามข้อมูลข้อเท็จจริงปัจจุบัน

2. ในส่วนของตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ในส่วนของค่าอำนวยการ ได้มีการปรับปรุงค่าน้ำประปา จากเดิมในอัตรา 10.00 บาท/ลบ.ม. เป็น 14.40 บาท/ลบ.ม. และค่าไฟฟ้า จากเดิม 2.00 บาท/หน่วย เป็น 2.70 บาท/หน่วย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องตามราคาน้ำประปาและค่าไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น

3. ในส่วนของตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง และตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ในส่วนของค่าอำนวยการ ได้มีการปรับปรุงราคาค่าน้ำมันดีเซล จากเดิม 13.00 บาท/ลิตร เป็น 20.00 บาท/ลิตร รวมทั้ง ได้มีการปรับปรุงค่าใช้จ่ายบางรายการเพิ่มขึ้น ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินเดือนค่าจ้างบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับงานด้านธุรการ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องตามราคาน้ำมันและสภาวการณ์ด้านเศรษฐกิจที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น

4. ปรับปรุงหลักเกณฑ์การใช้ Factor F กรณีฝนตกชุกในงานก่อสร้างทาง โดยยกเลิกตาราง Factor F กรณีฝนตกชุกเดิม แล้วกำหนดเป็นค่า Factor F กรณีฝนตกชุกไว้ในตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง โดยกำหนดเกณฑ์ตามระยะเวลาและปริมาณที่ฝนตกเกิน 1,600 มม. ที่ระยะเวลา 1-2 เดือน

5. ค่าใช้จ่ายอำนวยการ ในหมวดค่าใช้จ่ายในการประกันภัยโครงการ ของทั้ง 3 ตาราง Factor F เปลี่ยนเป็น หมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการประกันภัย กำหนดไว้ในอัตราร้อยละ 0.25 ของค่างานต้นทุน และค่าใช้จ่ายในการบริหารความเสี่ยงอื่นๆ กำหนดไว้ในอัตราร้อยละ 0.05 ของค่างานต้นทุน รวมเป็นร้อยละ 0.30 ของค่างานต้นทุน ในทุกระดับค่างานต้นทุน
6. ค่าดอกเบี้ย เปลี่ยนแปลงใหม่ โดยกำหนดให้ใช้ค่าเฉลี่ยอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมประเภท MLR ของธนาคารขนาดใหญ่ อย่างน้อย 3 ธนาคาร เป็นเกณฑ์พิจารณา
7. ได้มีการปรับปรุงและกำหนดสูตรสำหรับการคำนวณหาค่า Factor F กรณีที่ค่างานต้นทุนที่ต้องการหาค่า Factor F อยู่ระหว่างช่วงของค่างานต้นทุนที่กำหนด
8. ค่าแรงงานให้คิด 30% ของค่างานต้นทุนในทุกรายการที่มีค่าแรงงานมาเกี่ยวข้องในการคำนวณ

สาระสำคัญของการปรับปรุง ในส่วนของการสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง

หลักการและสาระสำคัญส่วนใหญ่ยังคงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ฯ เดิม แต่ได้มีการทบทวนและปรับปรุงในบางประเด็น ให้สอดคล้องกับการปรับปรุงในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้าง (Factor F) ดังนี้

1. ในกรณีของงานก่อสร้างอาคาร ได้แยกรายการครุภัณฑ์จัดซื้อหรือสั่งซื้อและระบบโสตทัศน์ออกจากการคำนวณในส่วนของค่างานต้นทุน โดยกำหนดให้คำนวณในราคาผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย และเมื่อรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ให้นำไปรวมเป็นราคากลางโดยไม่ต้องนำไปคำนวณกับค่า Factor F อีก
2. ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทั้ง 3 ประเภทงานก่อสร้าง ได้กำหนดให้มีแบบฟอร์มสำหรับการคำนวณและสรุปราคาค่าก่อสร้าง เพื่อให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้นำไปใช้ในรูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน และง่ายต่อการตรวจสอบ
3. ได้มีการทบทวนและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องมี ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

สาระสำคัญของการปรับปรุง ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

- ได้มีการพิจารณา ทบทวน ปรับปรุง และเพิ่มเติม จากหลักเกณฑ์ฯ เดิม ซึ่งกำหนดไว้ 10 ประการ เป็น 16 ประการ
- แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ที่ได้ปรับปรุงและกำหนดขึ้นใหม่ ที่สำคัญ สรุปได้ ดังนี้

1. ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างแต่ละประเภท
2. แนวทางในการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ไปใช้กับงานก่อสร้างอื่น
3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง
4. การกำหนดให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ แทนหลักเกณฑ์ฯ แนวทาง และวิธีปฏิบัติ ที่มีอยู่เดิม
5. ข้อกำหนดและการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้เป็นเกณฑ์ ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
6. แนวทางปฏิบัติกรณีมีการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งได้แก่ ตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา อัตราราคางานดิน อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน และบัญชีอัตราค่าแรงงานฯ
7. ยกเลิกการกำหนดวงเงินค่าก่อสร้างขั้นต่ำสำหรับใช้กับหลักเกณฑ์ฯ และการต่อรองราคา

ผลของการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

Factor F

1. Factor F งานก่อสร้างอาคาร เพิ่มขึ้นจากหลักเกณฑ์ฯ เดิม เฉลี่ยร้อยละ 0.53
2. Factor F งานก่อสร้างทาง เพิ่มขึ้นจากหลักเกณฑ์ฯ เดิม เฉลี่ยร้อยละ 0.44
3. Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม เพิ่มขึ้นจากหลักเกณฑ์ฯ เดิม เฉลี่ยร้อยละ 0.53
4. เฉลี่ยรวมทั้ง 3 ประเภท Factor F เพิ่มขึ้นจากหลักเกณฑ์ฯ เดิม เฉลี่ยร้อยละ 0.50

กรณีคำนวณเปรียบเทียบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

1. งานก่อสร้างอาคาร จำนวน 3 โครงการ กรณีคำนวณโดยใช้หลักเกณฑ์ฯ ที่ปรับปรุงใหม่ จะมีผลทำให้ได้ราคากลางเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.05
2. งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม จำนวน 6 โครงการ (กรมทางหลวง จำนวน 3 โครงการ และกรมทาง-หลวงชนบท จำนวน 3 โครงการ) กรณีคำนวณโดยใช้หลักเกณฑ์ฯ ที่ปรับปรุงใหม่ จะมีผลทำให้ได้ราคากลางเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.71
3. งานก่อสร้างชลประทาน จำนวน 3 โครงการ กรณีคำนวณโดยใช้หลักเกณฑ์ฯ ที่ปรับปรุงใหม่ จะมีผลทำให้ได้ราคากลางเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.00
4. *เมื่อเฉลี่ยรวมทั้ง 3 ประเภทงานก่อสร้าง รวม 12 โครงการ แล้ว กรณีคำนวณโดยใช้หลักเกณฑ์ฯ ที่ปรับปรุงใหม่ จะมีผลทำให้ราคากลางเพิ่มขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 3.62 ทั้งนี้ เนื่องจากการปรับปรุง Factor F ค่าแรงงาน ค่าขนส่ง และค่าดำเนินการต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามข้อมูลข้อเท็จจริง สภาวการณ์ และราคาค่าน้ำมันที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (พิจารณาที่ราคาน้ำมันดีเซล 28.00-28.99 บาท/ลิตร)*

จบการนำเสนอ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
โทร. 0 2298 6300-4
www.gprocurement.go.th
www.cgd.go.th